N-r 226 Poniedziałek 29 sierpnia (11 września) 1911 r. Rok VI

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych

Adres Redakcyi: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464.
Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Redaktor przyjmuje od 12—2. Sekretarz od 6—8
Administracya otwarta od 10—4 po poł. i od 6—8 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6 wieczór.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE

	mies.	kwart.	półrocz.	rocz.
Prenumerata: W kraju	1.—	3.—	6.—	12.—
„ Za granicą	1.50	4.50	9.—	18.—

Za zmianę adresu 30 kop.

OGŁOSZENIA: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. następny raz, zawiad. żałobne po 40 k. W rubryce „Nadesłane" wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Telegramy.

(*Od korespondentów własnych i Ag. Petersb.*)

Zgon kardynała Puzyny.

Kraków (Wł.). Zabalsamowane zwłoki kardynała Puzyny wystawione zostały onegdaj o godzinie 4-ej po południu w kaplicy pałacowej. Zwłoki odwiedzają tłumy publiczności. Testament zmarłego kardynała jeszcze nie został otwarty. Nadesłano mnóstwo telegramów kondolencyjnych. Pomiędzy innymi telegramy nadesłali: papież, cesarz Franciszek Józef, arcyksiążęta austryaccy, kardynał Skrbensky, namiestnik Galicyi, marszałek krajowy, prezes ministrów bar. Gautsch, biskupi Likowski i Bilczewski, nuncyusz wiedeński oraz uniwersytety. Zwłoki kardynała zostaną pochowane w podziemiach na Wawelu. Na pogrzeb przybędą wszyscy arcybiskupi i biskupi galicyjscy oraz biskup poznański. Cesarza reprezentować będzie pierwszy podkomorzy hrabia Gudenius.

Sprawa hr. Ronikiera.

Warszawa (AP.) Władysław Rabski charakteryzuje Ronikiera jako karyerowicza, amatora rozmów kryminalnych oraz lubiącego opisywać w swych utworach przestępców. Krumpel-Okonner zeznaje, iż 27 kwietnia widział Ronikiera koło kasy dworca Kowelskiego. Dziennikarz Bystrzanowski zeznaje, iż d. 28 kwietnia spotkał Ronikiera w zniszczonym kostyumie, chciał mu się ukłonić, lecz Ronikier odwrócił głowę. Były policyant londyński, pozbawiony praw Lebanowski, który w charakterze detektywa prywatnego z polecenia krewnych Ronikiera czynił dochodzenia śledcze, zeznał, iż żona Zawadzkiego przyznała się, że widziała swego męża w zakrwawionem ubraniu, które spaliła. Za udział w zbrodni mąż otrzymał pieniądze. Lebanowski stanowczo twierdzi, iż dochodzenia jego wykazały zupełną niewinność Ronikiera i że zbrodnia została wykonana przez Zawadzkiego, Siemińskiego oraz naturalnego syna Chrzanowskiego Więckowskiego.

Nauczyciel Golański, który w d. 29 kwietnia przypadkowo wynajął pokój od Zawadzkiego, zeznaje, iż o godz. 6-ej wieczorem Zawadzki i Siemiński zapukali do niego i prosili go o przepuszczenie ich do pokoju sąsiedniego, wynajętego dnia poprzedniego przez starszego obywatela, który przez cały dzień nie dawał znaków życia. Obaj wymienieni przeszli przez pokój Golańskiego i po powrocie oznajmili, iż nieznajomy odebrał sobie życie, i prosili Golańskiego, aby obejrzał zwłoki i był świadkiem.

Świadek Zawadzka, żona oskarżonego, zaprzecza zeznaniom Lebanowskiego.

W końcu posiedzenia zostaje ogłoszony telegram z Kijowa od niejakiego Gutowskiego, który proponuje wskazanie osoby, mogącej dowieść, iż Ronikier w dniu popełnienia morderstwa był w Warszawie. Sąd nie wziął pod uwagę tego telegramu.

Warszawa (AP). Korepetytorowie dzieci p. Chrzanowskich zeznają, że zabity był bardzo moralnym młodzieńcem i dlatego nie może być mowy o intrydze na tle miłosnem. Świadek Han zeznaje, że Ronikier przed dwoma laty prosił go o dostarczenie karety, przebranie się za furmana i pojechanie do Łazienek. Ronikier prosił o zachowanie tajemnicy, gdyż jest to sprawa natury politycznej. Po dokonanem morderstwie świadek przypomniał sobie to zdarzenie i zakomunikował je policyi śledczej. Po upływie dwu tygodni świadek otrzymał w liście wyrok śmierci. Nie może on jednak twierdzić, że jest to dzieło rąk Ronikiera.

Krewny Chrzanowskich, Groholski, zeznaje, że podczas pogrzebu Ronikier opowiadał mu, jakoby niezbicie stwierdzonem zostało, że zabójstwo miało podkład romantyczny. Świadek Wincenty Chrzanowski z całą stanowczością twierdzi, że Ronikier nie mógł popełnić morderstwa, gdyż jest to człowiek miękki, uczciwy i szlachetny, aczkolwiek błagier. Wybitną cechą charakteru nieboszczyka była namiętność. Adwokaci Łypacewicz i Korsak kreślą dodatnią charakterystykę Ronikiera.

Siostrzeniec oskarżonego świadek Adam Ronikier uznaje, że niektórzy jego krewni z linii męskiej byli ludźmi psychicznie nienormalnymi. Lekarz Schrauze, który zajmuje mieszkanie wprost pokojów umeblowanych Zawadzkiego komunikuje dość dziwny wypadek. Przed morderstwem w ciągu dwu dni w pokoju i na balkonie obok miejsca gdzie popełnione zostało morderstwo obserwował on jakiegoś nieznanego mu osobnika, którego nazwisko nie zostało wciągnięte do ksiąg meldunkowych. Do Ronikiera osobnik ten wcale podobny nie jest.

Zawadzki zeznaje, że rzeczywiście we wspomnianym czasie przyjechała z Kalisza pewna osoba, która zamieszkała w numerach bez meldunku w ciągu dwu dni.

Warszawa (Wł.). Podczas zeznań kuzyna Adama Ronikier uczuł się niedobrze. Lekarze stwierdzili wielkie osłabienie serca. Rozprawy przerwano. Ronikier oświadczył lekarzowi, iż w nocy nawiedził go święty Klemens i że po odwiedzinach jego miewa zawsze ataki sercowe.

Zeznawało kilku świadków odwodowych, którzy jednak nic nowego nie powiedzieli. Pozostało do zbadania sześciu świadków oraz eksperci.

Sejm lwowski.

Lwów (AP). Wskutek znacznych nieporozumień, wynikłych pomiędzy partyami polskiemi, i obstrukcyi posłów ukraińskich, oraz wobec tego, iż prace komisyi do spraw reformy wyborczej nie zostały zakończone, sejm lwowski nie zostanie zwołany na sesyę jesienną.

Konflikt franc.-niemiecki.

Berlin (AP.) Na przedmieściu Friedrichshafen tłum obległ kasę oszczędnościową, żądając zwrotu wkładów; to samo miało miejsce w Aachenie. Władze starają się uspokoić ludność zapomocą odezw urzędowych.

Paryż (AP.) Z powodu pogłosek, dotyczących uwolnienia rezerwistów, „Temps" twierdzi, iż ostatni będą uwolnieni w tym roku w czasie właściwym.

Paryż (AP.) Caillaux i de Selves wczoraj po południu odbyli ponowną naradę.

Berlin (AP.) Gazety w artykułach wstępnych wskazują, iż niema powodów do niepokoju. Ogłoszone zostały odezwy Kiderlen-Wächtera, który wyraża zdziwienie z powodu usposobienia na giełdzie. Kiderlen-Wächter nazywa doniesienia gazet o powołaniu rezerwistów niemieckich wymysłem.

Paryż (AP.) Według informacyi prasy de Selves i Caillaux przedłożą d. 30 sierpnia radzie ministrów uwagi Francyi na kontr-propozycye Niemiec.

Paryż (AP). Do agencyi Havasa donoszą: „Kontr-projekt Niemiec otrzymany został wieczorem. Porusza on niektóre kwestye zasadnicze, które wymagają poważnego i skrupulatnego rozważania".

Berlin (Wł.) Na giełdzie zapanowało usposobienie nerwowe. Pod wpływem ostatnich wiadomości o przebiegu rokowań francusko-niemieckich wszystkie kursy na giełdzie znacznie spadły.

Zaburzenia i strajki.

Roubaix (AP.) Wczoraj wieczorem zaburzenia przybrały groźny charakter. Tłum począł rzucać na wojsko kamieniami i zbudował barykadę, przeciągnąwszy drut telegraficzny przez ulicę, obalając latarnie uliczne i wyrywając kamienie brukowe. Dokonywany jest rabunek sklepów. Z obu stron jest wielu rannych. W nocy porządek został przywrócony.

Bilbao (AP.) Zastrajkowali robotnicy fabryk metalowych. Pomiędzy strajkującymi a żandarmami wynikło krwawe starcie. Raniono oficera oraz kilku żandarmów.

Santander (AP.) Z powodu braku wody w Barcena de Cicero wynikły zaburzenia. Zabito trzech robotników.

Madryt (AP.) W mieście Mires zastrajkowało 15,000 górników.

Massatara (Apulia) (AP.) Ludność uwolniła kilku ludzi, trzymanych w izolowanych barakach i podpaliła pawilon. W ogniu zginęły dwie kobiety. Porządek został przywrócony przez wojsko.

Z Persyi.

Tabris (AP.) Pokrzepiony na duchu przez ostatnie zwycięstwa Efrema nad Serdar-Arszadem endżumen energicznie przygotowuje się do odparcia Szudża-ud Daouleha. Rozdano karabiny pomiędzy 1,500 findajów. Fidaje rozlokowali się w ogrodach zamiejskich. Za miastem wzniesione zostały fortyfikacye. W ciągu tygodnia endżumen otrzymał z Teheranu od Morgana-Szustera 70,000 tumanów na walkę z eks-szachem. Sprawa tego ostatniego uważana tutaj jest za przegraną. Według pogłosek chanowie karadżadascy opuszczają Szudża-ud Daouleha.

Barferusch (AP.) Mazenderan został odcięty od wszelkiej komunikacyi z Teheranem. Panuje tutaj spokój zupełny. Prace w polu odbywają się zwykłym trybem W handlu panuje stagnacya. Wojska rządowe ograbiły i spaliły domy, należące do stronników eks-szacha oraz spokojnych mieszkańców.

Katastrofa na morzu.

Rzym (AP). Na jeziorze Trazymeńskiem wywróciła się łódka motorowa. Utonęło 17 pasażerów, w tej liczbie 14 kobiet.

W sprawie ugody czesko-niemieckiej.

Wiedeń (AP). Prezydent ministrów bar. Gautsch odłożył swój wyjazd do Pragi dla prowadzenia pertraktacyi w sprawie ugody czesko-niemieckiej. Według słów „Neue Freie Presse", zwłoka ta została spowodowana zamiarem ofiarowania dwóch portfelów ministeryalnych czechom-urzędnikom.

Nadzieje serbów.

Wiedeń (AP). Według informacyi gazety „Vaterland", w kołach serbskich spodziewają się, iż po świetnem przyjęciu króla Piotra w Petersburgu nie będzie przeszkód do przyjęcia króla w Wiedniu. Podróż mogłaby się odbyć w pierwszej połowie października. Rokowania zostaną wznowione po powrocie Aehrenthala do Wiednia.

Trzęsienie ziemi.

Catania (AP). Wczoraj od g. 12-ej w południe w okolicach Etny dają się zauważyć silne i częste wstrząśnienia gruntu. Aparaty seismograficzne w obserwatoryum w Catanii są bezustannie w ruchu. Wulkan wyrzuca z siebie ognisty deszcz, który spada w Catanii. Utworzyły się dwa nowe kratery.

Z lotnictwa.

Petersburg (AP.) Ministerstwo wojny nabyło dla oficerów ze szkoły lotniczej dwanaście aparatów zagranicznego systemu.

Berlin (AP.) Lotnik Eiring, wzniósłszy się wieczorem, wskutek ciemności wpadł na słup. Wakutek doznanych obrażeń lotnik zmarł wkrótce po przywiezieniu go do szpitala, nie odzyskawszy przytomności.

Na uroczystości sierpniowe.

Petersburg (AP.) W sobotę o godz. 9 min. 13 wieczorem z Peterhofu wyjechali do Kijowa: Najjaśniejszy Pan, Najjaśniejsza Pani Aleksandra Teodorówna, Następca Tronu oraz Najdostojniejsze Córki Najjaśniejszych Państwa.

Petersburg (AP.) Wyjechali do Kijowa: Wielki Książę Andrzej Włodzimierzowicz oraz ministrowie wojny i skarbu.

Zmiany w dyplomacyi.

Petersburg (Wł.). Ambasadorem rosyjskim w Waszyngtonie na miejsce Rozena mianowany zostanie Bachtierjew.

Petersburg (Wł.). Obecny minister spraw zagranicznych Sazonow wskutek choroby poda się do dymisyi. Stanowisko Sazonowa obejmie Czarykow lub ambasador rosyjski w Tokio, Malewicz.

W sprawie dymisyi Tołmaczowa.

Petersburg (Wł.). Kwestya dymisyi Tołmaczowa zdecydowana zostanie po powrocie Stołypina z Kijowa.

Pogłoski.

Petersburg (Wł.). Krążą pogłoski, że mordercy wiceprokuratora petersburskiej izby sądowej, Skopińskiego, zostali wykryci.

Sprawy finlandzkie.

Petersburg (Wł.). Umiarkowane sfery społeczeństwa finlandzkiego wypowiadają się przeciwko dalszym protestom w związku z wyodrębnieniem części gubernii wyborskiej, socyaliści zaś projektują jeszcze cały szereg wystąpień.

Petersburg (Wł.). Poseł do sejmu finlandzkiego Wołowach pociągnął do odpowiedzialności sądowej policmajstra helsingforskiego, który zabronił mu wygłoszenia mowy do wyborców.

Ks. Meszczerskij a Heliodor.

Petersburg (Wł.). Sławetny mnich Heliodor wystosował do ks. Meszczerskiego list, w którym zaprzecza zarzutom, jakoby czynił bezeceństwa podczas swych pielgrzymek. Następnie Heliodor zwraca się do ks. Meszczerskiego z prośbą, by ten ostatni użył swego nieśmiertelnego pióra w obronie cerkwi prawosławnej. Przytaczając list Heliodora, ks. Meszczerskij przeprasza go za czynione mu niesłusznie na podstawie wiadomości gazeciarskich zarzuty.

Burze.

Pernow (AP). Na morzu szaleje silna burza. Fale morskie zalały park, pobliskie ulice oraz łazienki nadmorskie.

Ryga (AP). Drugi dzień szaleje burza. Statki nie opuszczają przystani.

Baku (AP). Od pioruna zapaliła się kopalnia nafty Nobla. Spłonęły dwie wieże oraz skład nafty.

Windawa (AP). Od soboty trwa na morzu silna burza. Parowce terminowe, usiłujące wypłynąć na pełne morze, zmuszone zostały do powrotu. Czterej uczniowie, idący wybrzeżem morskiem, zostali porwani przez fale. Trzech z nich uratował parowiec

Rewel (AP). W zatoce trwa burza. Fale wyrzuciły na brzeg wiele łódek i małych statków. Kilka żaglowców zatonęło.

Zjazd w sprawie oświaty ludowej.

Moskwa (AP). Zjazd w sprawie oświaty ludowej postanowił: 1) w rejonach szkolnych, z przeważającą ludnością nierosyjską, nauczanie w pierwszym okresie powinno być prowadzone w języku ojczystym uczniów, pod warunkiem, iżby nauczanie języka rosyjskiego rozpoczynało się w pierwszym roku i aby przy końcu kursu uczący się obowiązkowo władali językiem rosyjskim ustnie i pisemnie; 2) nadzór nad naukowo-wychowawczą stroną szkół początkowych winien należeć jedynie do ziemstw, inspekcya zaś rządowa powinna mieć nadzór nad działalnością ziemstw. Zjazd opracował przepisy ogólnego planu przygotowania personelu nauczycielskiego; nauczyciele powinni posiadać świadectwa z ukończenia conajmniej średniego zakładu naukowego.

Różne.

Paryż (AP). Fallieres przyjął na audyencyi nowego ambasadora tureckiego. We wzajemnych przemówieniach powitalnych Fallieres i ambasador wskazali, iż obydwa państwa będą dążyły do wzmocnienia węzłów przyjaźni, łączącej je od wielu wieków.

Wiedeń (AP). Przybyła delegacya z Londynu z lordem merem na czele w charakterze gości wiedeńskiego zarządu miejskiego.

Wiatka (AP). Otwarty został pierwszy w gubernii zjazd pszczelarski.

Połtawa (AP). W Soroczyńcach powiatu mirgorodzkiego dokonano uroczystego odsłonięcia pomnika Hohola.

Syzrań (AP). Otwarte zostało drugie rządowe gimnazyum męskie.

Konstantynopol (AP). W celu zakończenia sporu pogranicznego z Persyą Turcya wzmocniła skład komisyi mieszanej przez dodanie trzech oficerów. Panuje tutaj zaniepokojenie z powodu pogłosek o dążeniach Włoch do otrzymania rekompensaty w Trypolisie. Jednak Porta powstrzyma się od wszelkiej akcyi, czekając na wystąpienie Włoch.

Paryż (AP). Fallieres wyjechał do Rambouillet.

Psków (Wł.). W ogrodzie t. zw. archierejskim powiesił się brat episkopa Aleksego.

Mińsk (Wł.). W drodze administracyjnej zamknięte zostały oddziały rakowski i iweniecki żydowskiego Towarzystwa emigracyjnego.

Petersburg (Wł.). Według obiegających pogłosek, profesor Pergament przejdzie do adwokatury.

Budapeszt (AP). Organ partyi Justha komunikuje: „W Wiedniu w sferach rządzących rozważana jest kwestya wycofania wojskowych projektów prawa. Zamiar ten znajduje się w związku z dymisyą ministra wojny, Schoenaicha".

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 29 (11) Ścięcie głowy Św. Jana Chrz.
Jutro 30 (12) Róży Lim. P. Feliksa.

Wschód słońca o godz. 5 m. 30
Zachód słońca o godz. 6 m. 23
Długość dnia godz. 12 m. 53.

Kalendarzyk Historyczny.

11 września n. st.

Roku 1382. W Tysnawie umiera król Ludwik Węgierski.

— **Obwieszczenie.** Policmajster kijowski podaje do wiadomości, iż *dnia 30 sierpnia* od godz. 9 min. 30 zraną ulice: Aleksandrowska, Kreszczatyk, Michałowska, Zjazd Aleksandrowski, Trechświatitielska, górka Włodzimierska i wybrzeże Dniepru od przystani do mostu łańcuchowego zamknięte będą dla ruchu kołowego i tramwajów, oprócz przejazdu osób ze świty i wyższych dygnitarzy.

Osoby, mające być obecnemi na poświęceniu pomnika Cesarza Aleksandra II, powinny jechać przez Kreszczatyk, z Peczerska zaś przez zaułek Forteczny, Instytucką i Kreszczatyk do godz. 9 min. 30 zrana; ekwipaże osób tych skierowane będą przez Zjazd Aleksandrowski na ul. Nadbrzeżno-Kreszczatycką, gdzie się zatrzymają.

O godz. 9 min. 30 dojazd do pomnika zostaje zamknięty i osoby, przybyłe później, dojeżdżają przez Kreszczatyk do ratusza oraz przez zaułek Forteczny i Instytucką do Ratusza, skąd mają iść dalej pieszo, lub też z ul. Instytuckiej udają się przez ul. Olgińską, Mikołajowską, Kreszczatyk, Proreżną, W.-Włodzimierską, zjazd Andrzejowski przez Padół na zjazd Aleksandrowski do gmachu wód mineralnych, skąd mają się udać pieszo; ekwipaże ich mają być ustawione od rogu ul. Mikołajowskiej na Kreszczatyku w kierunku Funduklejowskiej i dalej na Funduklejowskiej; ekwipaże zaś osób, przybyłych z Padołu—na ul. Nabereżnej.

Powozy: dworskie, świty i wyższych dygnitarzy mają odjeżdżać od pomnika na podwórze klubu Kupieckiego, gdzie się mają zatrzymać.

Osoby, które mają się przeastawiać w domu generał-gubernatora, udają się przez ul. Instytucką od strony Kreszczatyku, ekwipaże zaś ich mają odjechać przez Instytucką na ul. Ekaterynińską, gdzie mają się zatrzymać.

Osoby, przybywające z górnej części miasta przez ul. Instytucką, mają się zatrzymać na rogu ul. Ekaterynińskiej, skąd dalej mają się udać pieszo.

O godzinie 3 po południu dojazd zostaje zamknięty.

Powozy: dworskie, świty oraz wyższych dygnitarzy maja się zatrzymać przed domem generał-gubernatora w dół Instytuckiej.

Zjazd do domu szlacheckiego ma być zakończony o godzinie 4 po południu; dojazd będzie otwarty tylko od strony Kreszczatyku z Funduklejowskiej i Instytuckiej do Ratusza, skąd przybywający mają się udać dalej pieszo; ekwipaże mają odjechać z powrotem przez Proreżną na plac Sofijowski, gdzie się mają zatrzymać.

Powozy: dworskie, świty i wyższych dygnitarzy mają być ustawione na placu Ratuszowym.

Ul. Aleksandrowska, plac Cesarski i Kreszczatyk do ul. Mikołajowskiej będą zamknięte dla ruchu kołowego o godz. 3 min. 30 po południu.

— **Poświęcenie muzeum.** Wczoraj w południe odbyło się poświęcenie muzeum pedagogicznego, ufundowanego przez prezesa kijowskiego komitetu giełdowego, p. Mogilewcewa. Fundator powitał u wejścia gości. prezesa rady ministrów p. Stołypina, ministra oświaty p. Kasso, dyrektora departamentu spraw ogólnych przy min. oświaty Wesmana, naczelnika kraju gen. Trepowa, dowódcę wojsk okręgu kijowskiego gen. Iwanowa, gubernatora kijowskiego p. Giersa, prezydenta miasta p. Djakowa, ks. Repnina i innych. Po odprawieniu nabożeństwa przez metropolitę Flawiana podano szampana, a prezes ministrów wzniósł toast za Najjaśniejszego Pana, poczem nastąpił szereg innych toastów.

Muzeum udekorowano żywymi kwiatami. Niektórym z pań, obecnych na uroczystości, p. Mogilewcew ofiarował bukiety. Po poświęceniu minister oświaty Kasso oglądał muzeum.

— **Przyjazd ober-prokuratora Synodu.** Wczorajszym pociągiem kuryerskim z Petersburga przybył do Kijowa na uroczystości oberprokurator Synodu W. Sabler.

— **W sprawie powołania rezerwistów.** Powiatowy naczelnik wojskowy podaje do wiadomości, że powołani w roku bieżącym szeregowcy rezerwy rozlokowani zostaną w namiotach, wobec czego proponuje im zaopatrzyć się w ciepłe rzeczy.

— KRADZIEŻE. Wczoraj w nocy okradziony został gabinet fizyczny w prywatnem gimnazyum żeńskiem O. Janowskiej na Padole. Straty wynoszą 250 rubli. W d. № 40 przy ul. W. Żytomierskiej z mieszkania A. Szokoli skradziono rzeczy na sumę 110 rubli. W d. № 27 przy ul. Wwiedeńskiej D. Woronence skradziono 100 rubli. W d. № 4 przy ul. Chorewej na gorącym uczynku schwytano złodziei A. Bratyszkina i N. Wasiljewa.

— ZŁODZIEJE KIESZONKOWI. W wozie tramwajowym na Cesarskim placu B. Paszkowskiemu skradziono sakiewkę z 52 rublami i z kwitem lombardowym na 90 rubli.

— NAPAD. Na ul. Andrejewskiej d. 27-go sierpnia wieczorem dwaj nieznani złoczyńcy dokonali napadu na D. Bondarenkównę, przyczem jeden z napastników jakiemś tępem narzędziem zadał B. uderzenie w bok. Bondarenkówna straciła przytomność i w takim stanie odwieziona została przez „Pogotowie" do szpitala Aleksandrowskiego.

Biuletyn Kijowskiej stacyi Meteorologicznej.

Dnia 28 sierpnia (10 września) 1911 r.

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cel.	15,5	13,6	9,1
Barometr przy O w m. m.	737,6	738,9	739,2
Stop. wilgotności w proc.	85	69	98
Kier. i szyb. wiat. (w m. na s.)	PłnZ$_3$	PłnZ$_0$	PłnZ$_1$
Chmur. wedł. 10 st. sys.	10	10	1
Ilość opadów w mm.	—	—	—

od g. 9-ej wiecz. do g. 9-ej wiecz.	
Najw. temp. powietrza w ciągu doby	15,9
Najniższa	8,7
Przeciętna tem. pow. w ciągu doby	12,7
Wielol. przec. temp. pow. w ciągu doby	15,6

Ogólny stan pogody w Europie z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Deszcze spadły przeważnie na północnym zachodzie i północnym wschodzie Rosyi i miejscami w pozostałych rejonach, oprócz południowego wschodu. Temperatura powyżej normy w dorzeczu Dniepru, poniżej—a miejscami zbliżona do normy w pozostałej Rosyi.

Przewidywana pogoda: temperatura umiarkowana na południowym zachodzie, a po części na południowym wschodzie, chłodnawo w pozostałej Rosyi, deszczów można się spodziewać przeważnie w centrum Rosyi, na wschodzie, a miejscami w pozostałych rejonach, oprócz skrajniego południa.

ZE SPORTU.

Tow. wioślarskie w Kruszwicy.

Wielkopolska zyskała jedną więcej placówkę i jedno ognisko polskie. W Kruszwicy zorganizowano ostatecznie nowe Towarzystwo wioślarskie i w niedzielę, d. 21 b. m., odbyło się uroczyste poświęcenie taboru i nowowzniesionej przystani, jak nazywają w Wielkopolsce, szałasu.

Towarzystwo, zainicyowane w roku ubiegłym przez pp.: d-ra Laskowskiego, budowniczego Telza z Kruszwicy i Czajkowskiego z Poznania, posiada już obecnie 60 członków z miejscowej inteligencyi, okolicznego obywatelstwa i mieszkańców pobliskiego Inowrocławia. Posiada tabor, składający się z ściśle wyścigowej, rasowej 4 wiosłówki od firmy „Deutsch" w Berlinie nabytej, pół-wyścigową 2 wiosłówkę, łódź wielowiosłową spacerową, gondolę i kajak. Posiada przytem własną, na własnym gruncie wzniesioną, w stylu zakopiańskim, przystań, wygodną i ozdobną, 2 morgi własnej ziemi i wspaniałe wody Gopła.

„Jak sięgnąć po ziemiach polskich wzdłuż i wszerz—pisze korespondent „Kur. Warsz."—wspanialszego terenu wodnego wyobrazić sobie nie można, a patrząc na dzielnych, dorodnych, silnych wioślarzy kruszwickich, domniemywać się trzeba w nich przyszłych zwycięzców w zawodach wioślarstwa polskiego.

„Z Kruszwicy rozjeżdżano się z pokrzepieniem i radością, że szeregi wioślarskie mnożą się. W najbliższej przyszłości powstanie Towarzystwo w Sremie, już obecnie organizowane; czynione są zabiegi w Gnieznie i Toruniu, gdzie energia p. Chozakowskiego niewątpliwie sprawę do skutku doprowadzi".

Nowe typy aeroplanów.

Warszawiak, p. Józef Kass, po rocznej pracy doświadczalnej w paryskiej szkole awiacyjnej, wynalazł i opatentował trzy typy aeroplanów: „Ery I", „Ery II" i „Ery III", różniące się zasadniczo od istniejących, które, według zdania rzeczoznawców, przedstawiają *maximum* bezpieczeństwa, równowagi i łatwości w kierowaniu.

Obecnie p. Kass wykończył pierwszy typ swojego aeroplanu, mającego 10 metrów długości i tyleż największej szerokości, pokryty materyą srebrzystą i zamierza udać się z nim do Nicei dla odbycia tam prób i wzlotów.

Będzie to pierwsza w tej dziedzinie konstrukcya polaka.

Wypadek na wyścigach.

Na ostatnich wyścigach konnych w Piotrkowie, p. T. Dachowski z Ukrainy, jadąc na „Moczymordzie", koniu p. Stanisława Niemojewskiego, w „cross country", uległ bardzo poważnemu wypadkowi. Mianowicie „Moczymorda" przewrócił się na jednej z przeszkód, wskutek czego jeździec doznał potłuczenia prawego boku i nadwyrężenia ścięgniów prawej ręki. Jednak p. Dachowski dosiadł ponownie konia i uwieńczył wytrwałość powodzeniem, albowiem chociaż przyjechał daleko za „Odaliską" p. S. Rohland, jednak tej klaczy za ominięcie chorągiewki nagrody nie przyznano. P. T. Dachowski po wypadku biegł jeszcze 6 wiorst.

Z „Awiaty".

W tych dniach wysłano do Petersburga na konkurs aparat systemu „Awiaty", wykonany całkowicie w Warszawie z motorem systemu Gnom. Aparat ten mieści cztery osoby, po dwie w rzędzie, przyczem ster podwójny znajduje się w rękach pilota i jego towarzysza. Aparat ten będzie demonstrować w imieniu Awiaty p. Scipio del Campo.

Obecnie z warsztatów „Awiaty" wyjdzie nowy aparat systemu Bleriot z silnikiem Gnom, mogący pomieścić dwie osoby.

Rekord na automobilu.

W wyścigach automobilów w Elginie pobił rekord światowy szofer Donald Herr na maszynie marki „National". Pędził on z szybkością 65,6 mil (105 kilometrów) na godzinę, zdobywając nagrodę stanową. Zrobił on 203,35 mile w trzech godzinach, pięciu minutach i 55 sekundach. Drugim był Hugh Hughes w maszynie Mercer, który wygrał nagrodę powiatową. Robił on przeciętnie po 63 mile na godzinę.

Grób Leonarda da Vinci.

Pisma francuskie przypominają historyę grobowca Leonarda da Vinci, który zmarł dnia 2-go maja 1519 r. na francuskiej ziemi, w zamku swym Cloux, niedaleko od Amboise. Zwłoki jego na wieczny spoczynek złożono w kaplicy św. Florentyna, w zamku królewskim w Amboise. Wybudowano wtedy, jak świadczą kroniki współczesne, grobowiec, który jednak nie dochował się do naszych czasów. Uległ zniszczeniu naprzód za wojen, toczonych z hugonotami. Ostateczna zagłada spotkała go jednak dopiero za pierwszego cesarstwa, gdy z polecenia Rogera Ducosa zburzono część zamku w Amboise, a między innemi także kaplicę św. Florentyna. Sprzedawano wówczas marmurowe płyty grobów, przetapiano ołów trumien, a szczątki śmiertelne walały się czas długi po polach. Dopiero za drugiego cesarstwa znany powieściopisarz Arsene Houssaye przypomniał pamięci ludzkiej grobowiec Leonarda i postanowił zająć się odnalezieniem jego szczątków. Przeprowadzone w Amboise poszukiwania doprowadziły w końcu do pewnych wyników. Odkopano mianowicie trumnę, w której znajdował się szkielet, rozmiarami swymi i kształtem czaszki nasuwający przypuszczenie, że mógł to być szkielet twórcy Monny Lizy. Lekarze stwierdzili, że jest to szkielet człowieka 70-letniego. W trumnie znajdowały się monety z wizerunkiem króla Franciszka I-go i to przedstawiające go tak, jak wyglądał za życia Leonarda, bez brody. Wreszcie znaleziono jeszcze szczątki napisów z literami *eo dus vinc.* Istniało zatem prawdopodobieństwo, że trumna zawierała szczątki śmiertelne wielkiego mistrza, nie było jednak stanowczej pewności. Szczątki złożono w nowej trumnie w kaplicy św. Huberta. Umieszczona w lewej nawie płyta marmurowa nosi napis następujący: „Pod tą płytą spoczywają szczątki śmiertelne, odnalezione przy wykopaliskach na miejscu dawnej królewskiej kaplicy zamkowej w Amboise. Uchodzą one za szczątki Leonarda da Vinci".

VI Rok istnienia.

DZIENNIK KIJOWSKI

PIERWSZE i JEDYNE CODZIENNE PISMO POLSKIE NA RUSI

Rozpoczął VI rok istnienia.

Wychodzi w roku 1911 pod dotychczasowem kierownictwem i z programem politycznym niezmienionym.

„Dziennik Kijowski" w roku 1911 wprowadził cały szereg ulepszeń zarówno pod względem treści jak formy.

W roku 1911 „Dziennik Kijowski" drukowany jest **specyalnemi nowemi czcionkami,** co podniosło czystość i czytelność pisma.

W roku 1911 **dział informacyi telegraficznych** „Dziennika" został znacznie rozszerzony, a zwłaszcza dział telegramów z **Warszawy, Krakowa, Lwowa i Poznania.**

Z Petersburga, Wiednia i Berlina nadsyłają do „Dziennika Kijowskiego" najświeższe informacye specyalni korespondenci

Oprócz telegramów Agencyi Petersburskiej i wymienionych agencyi własnych **„Dziennik Kijowski"** umieszcza **szereg korespondencyi własnych i specyalnych** korespondentów: **z Warszawy, Lwowa, Krakowa, Poznania, Wilna, Żytomierza, Kamieńca Podolskiego, Cieszyna,** nadto w roku 1911 dział prowincyonalny „Dziennika Kijowskiego" zasilać będą **korespondenci z Humania, Berdyczowa, Łucka, Winnicy, Płoskirowa, Radomyśla, Sławuty, Zwinogródki, Szepetówki, Białej Cerkwi, Smiły, Zasławia, Korca, Równego, Starego-Konstantynowa i innych miast i wsi naszego kraju.**

O życiu zagranicznem informować będą czytelników **„Dziennika Kijowskiego"** korespondenci: z **Wiednia, Berlina, Rzymu i Paryża.**

Z życia Cesarstwa i kolonii polskich dostarczać będą wiadomości korespondenci **w Petersburgu, Charkowie, Odesie i Baku.**

Prócz tego umieszczać będzie „Dziennik Kijowski" w odcinku **szereg powieści tłómaczonych. W dziale historycznym** ma „Dziennik Kijowski" przyrzeczony współudział znakomitego historyka Rusi

p. **Aleksandra Jabłonowskiego** i **D-ra KONOPCZYŃSKIEGO.**

Nadto drukować będzie studyum historyczne autora „Nocy z 6 na 7 października" p. **W. DROGOMIRA** p. t.

„Uwagi nad taktyką polską w bitwie pod Grunwaldem".

Prenumeratorom „Dziennika Kijowskiego" przysługuje w r. 1911 prawo nabywania po cenie zniżonej cennych wydawnictw: H. MOŚCICKIEGO — **Dziejów Porozbiorowych Litwy i Rusi; Wydawnictwa Dziennika „Rozwój" p. t. „Kraków";** D-ra KONECZNEGO — **Historyi Polskiej.**

WARUNKI PRENUMERATY „Dziennika Kijowskiego" pozostają niezmienione, a mianowicie:

12 rb. rocznie, 6 rb. półrocznie, 3 rb. kwartalnie, 1 rb. miesięcznie

Osobom, które dotychczas opłacały zniżoną prenumeratę 6 i 8 rb., prawo to przysługuje i w r. 1911.

III ROK ISTNIENIA

„SPORT"

PISMO ILUSTROWANE,

POŚWIĘCONE WSZYSTKIM ODŁAMOM SPORTU a w szczeg. LOTNICTWU.

wychodzi w WARSZAWIE pod redakcyą ALEKSANDRA DRACA, 1-go i 15-go każdego miesiąca

z dodatkami w miarę potrzeby.

„SPORT" zamieszcza najświeższe wiadomości z lotnictwa, cyklistyki, wioślarstwa, wyścigów konnych, gier ruchowych i t. p.

„SPORT" jest jedynem dwutygodniowem pismem w Królestwie Polskiem, odzwierciadlającem życie sportowe tak w kraju, jak i zagranicą.

„SPORT" ze względu na dobór treści i tanią cenę prenumeraty (rocznie rb. 3, półrocznie rb. 1.50) winien znaleźć się u każdego sportsmana.

„SPORT" zamieszcza oprócz fachowych przez specyalistów pisanych artykułów liczne korespondencye o ruchu sportowym w całym naszym kraju i za granicą, oraz posiada najbogatszą kronikę informacyjną, sportową, prowadzoną przez wytrawne siły dziennikarskie.

„SPORT" przyjmuje chętnie i drukuje głosy czytelników, poruszając wszystkie ich z interesem w stosunku do ruchu i rozwoju sportu powstające sprawy.

REDAKCYA i ADMINISTRACYA **„SPORTU"** w WARSZAWIE Instytutowa Nr 3

Kijowski Zarząd Miejski Zawiadamia:

Na czas przyszłych uroczystości w Kijowie od dn. 29-go sierpnia do dnia wyjazd. Najjaśniejszego Pana została zatwierdzona następująca taksa dla dorożkarzy: dorożkarzowi parokonnemu za dzień — 25 rb., za godzinę 4 rb., za jeden kurs dwa razy więcej niż według zwyczajnej taksy; jednokonnemu powozowi na gumach za dzień — 10 rb., za godzinę — 3 rb., za jeden kurs — trzy razy więcej niż zazwyczaj, jednokonnemu na gumach bez budki za dzień — 12 rb., za godzinę — 2 rb.; za jeden kurs dwa razy więcej niż zazwyczaj; jednokonnej dorożce bez gum i bez budki — dzień 6 rb., za godzinę 1 rb. i za jeden dystans dwa razy więcej niż zazwyczaj.

Kamieniec-Podolski

Prenumeratę i ogłoszenia do

„Dziennika Kijowsk."

przyjmują: 353

p. Prusinowska (Skład fotograficzny)

i Księgarnia Polska

p. Saniutycz-Kuroczyckiego

Opuścił prasę zeszyt VII-ty 383

„Dziejów Porozbiorowych Litwy i Rusi"

TREŚĆ:

Dzieje insurekcyi Kościuszkowskiej na Litwie i Rusi.

ILUSTRACYE I PORTRETY:

Tomasz Umiastowski. — Franciszek ks. Sapieha. — Hieronim Oskierka. — Facsimile odezwy gen. Cycyanowa. — Portret Jana Platera. — Portret Antoniego Woytkiewicza. — Portret Stanisława Mokronowskiego. — Portret J. Drzewieckiego. — Pałac biskupi w Wilnie. — Portret księcia Repnina. — Facsimile karty tytułowej „Kuryera Litewskiego" z roku 1799.

Cena zeszytu kop. 35, z przesyłką kop. 40.

Dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego" cena zeszytu kop. 25, z przesyłką kop. 30.

Zamówienia wraz z opłatą na „Dzieje Porozbiorowe Litwy i Rusi" na 6, 12 i 24 zeszytów przyjmują: **Administracya „Dziennika Kijowskiego" w Kijowie Kreszczatyk № 38,** oraz wszystkie księgarnie w kraju i zagranicą.

Szczegółowy prospekt na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Rok XXXVI ISTNIENIA.

NAJTAŃSZA I NAJOBFITSZA ILUSTRACYA TYGODNIOWA DLA RODZIN POLSKICH

„BIESIADA LITERACKA"

DAJE ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE PREMIUM NADZWYCZAJNE

12 DUŻYCH TOMÓW

NAJCELNIEJSZYCH POWIEŚCI I ROMANSÓW

ZNAKOMITYCH AUTORÓW POLSKICH I OBCYCH

Redaktor i Wydawca: **MICHAŁ SYNORADZKI.**

Biesiada Literacka obejmuje wszystkie rodzaje literatury pięknej chwilę bieżącą, wszechświatową i wiedzę gruntowną w formie popularnej, słowem wszystko co stanowi nieodzowną potrzebę umysłu inteligentnego.

Biesiada Literacka zatem umieszcza: Uroczystości Kościoła katolickiego; liczne powieści historyczne i społeczne, nowele, szkice, poezye, utwory dramatyczne; historyę polską i powszechną; podróże po kraju i obczyźnie; wychowanie domowe i publiczne; politykę; sztuki piękne; starożytnictwo; heraldykę; rozwój stosunków międzynarodowych; postęp naukowy; felietony społeczne; życiorysy zasłużonych ludzi; przegląd pism i książek; wynalazki najnowsze; prace ziemiańskie; przemysł i handel; pamiętniki; korespondencye z czytelnikami; humorystykę, rebusy, szarady i inne rozrywki.

Biesiada Literacka szczyci się współpracownictwem autorów pierwszorzędnych z HENRYKIEM SIENKIEWICZEM na czele.

PREMIUM BEZPŁATNE.

12 dużych tomów wyborowych powieści i romansów

otrzymują bezpłatnie wszyscy prenumeratorzy całoroczni

W roku bieżącym damy znakomitą powieść BOLESŁAWITY **„TUŁACZE"**, osnutą na tle dziejów od Konfederacyi Barskiej, a kończącą się ruchem narodowym 1830—31 r. Powieść ta ukaże się po raz pierwszy w zupełności **bez żadnych skróceń**; poprzednio ogłoszono zaledwie jej fragmenty.

WARUNKI PRENUMERATY.

w Warszawie:		na prowincyi:	
Rocznie	rb. 6	Rocznie	rb. 8
Półrocznie	„ 3	Półrocznie	„ 4
Kwartalnie	„ 1 kop. 50	Kwartalnie	„ 3

Zagranicą rocznie rb. 10.

Oprawa dodawanych jako premium powieści: 3 tomów 50 kop., 6 tomów 1 rb., 12 tomów 2 rb.

Na żądanie administracya wysyła numer okazowy bezpłatnie.

Adres redakcyi i administracyi: Warszawa, Plac Warecki № 4.

№ Telefonu 78-26.

Najtańsze pismo fachowe

Przewodnik Rolniczo-Przemysłowy.

181 **(TYGODNIK).**

Jedyne polskie wydawnictwo, poświęcone wyłącznie sprawom przemysłu rolniczego, jako to: cukrownictwu, gorzelnictwu, młynarstwu, krochmalnictwu, torfiarstwu, suszeniu produktów rolnych, koszykarstwu, mleczarstwu, hodowli zwierząt gospodarskich, melioracyom rolnym, budownictwu wiejskiemu, ogrodnictwu i sadownictwu, rybactwu, pszczelnictwu, cegłarstwu, maszynom i narzędziom rolniczym, organizacyi gospodarstwa rolnego, rachunkowości rolniczej i t. p.

Co kwartał dodatek książkowy treści rolniczo-przemysłowej

Prenumerata z dodatkami: Z przesyłką pocztową rocznie rb. 5, półrocznie rb. 2.50

Adres redakcyi i administracyi: Warszawa, Wilcza Nr 45

Otrzymany nowy transport

niezbędnej w każdym domu polskim

Encyklopedyi Staropolskiej Ilustrowanej

ZYGMUNTA GLOGERA

jest najpożyteczniejszym a wspaniałym podarkiem.

Na welinie, w 4-ch wielkich tomach, ozdobnie oprawionych, nagrodzona przez Kasę Mianowskiego, obejmująca kilka tysięcy artykułów z ilustracyami i nutami, w zakresie polskich i litewskich dziejów kultury, praw, obyczaju narodowego, sztuk i nauk, uzbrojeń i ubiorów, zabaw i gier, muzyki i pieśni, numizmatyki i etnografii, życia publicznego, rycerskiego, rolniczego, kościelnego i łowieckiego z 9-ciu wieków ubiegłych. Podręcznik w każdym domu konieczny bezwarunkowo.

Największy znawca przeszłości polskiej, profesor Aleksander Brückner, tak pisze (w „Bibliotece Warszawskiej") o Encyklopedyi Glogera: „Równie pożytecznego, ciekawego i pouczającego wydawnictwa nie sposób pomyśleć! Znajdzie w niem czytelnik skarbiec rzeczy własnych, o których się często słyszy, a mało wie. I nabierają te szczegóły nowego, barwnego życia, i wskrzesza się zamierzchła przeszłość, i biją od niej blaski, i słychać jej głosy"...

Cena księgarska rb. 15. 1237

Dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego",

zamawiających dzieło w Administracyi pisma, cena zniżona do rb. 12. Na przesyłkę pocztową dołączyć należy rb. 1.

TYGODNIK

„Lud Boży"

Popularne Pismo Tygodniowe — Narodowe i Katolickie.

Wychodzi z trzema popularnymi dodatkami:

I. Nasza Wieś, II. Gazetka dla Dzieci i III. Nauka Wiary.

Numery próbne czyli okazowe tygodnika **„Lud Boży"** wysyła się na żądanie darmo. Najlepszym podarkiem od kapłana parafianinowi i od chlebodawcy pracującemu, czy to na gwiazdkę, czy w dniu imienin — jest **„Lud Boży". W każdym polskim domu** na **Rusi** mamy kogoś, kto z pożytkiem dla siebie i swego otoczenia może i powinien **czytać „Lud Boży".** 390

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie . . . . rb. 3.— Półrocznie . . . . . rb. 1.50

Adres Redakcyi i Administracyi: Wielka-Włodzimierska № 12.

Pozostałe w ograniczonej ilości egzemplarze

K. Podhorskiego

Po obu stronach CIEŚNINY BERINGA

387

Do nabycia w Administracyi „Dziennika Kijowskiego", Kreszczatyk 38.

Cena: 2 rb. **dla prenumeratorów „Dziennika Kijowskiego" 1 rb. 50 kop.** Przesyłka 55 kop.

Drukarnia Polska

Kreszczatyk 38.

TELEFON 1572.

Zaopatrzona w najnowsze czcionki ornamenty oraz specyalne maszyny.

WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES DRUKARSTWA WCHODZĄCE PRZYJMUJE

TYLKO ZARZĄD DRUKARNI

BEZ POŚREDNIKÓW

Ceny umiarkowane.

Szepetówka

wołyń. gub. 2349

prenumeratę

„Dziennika Kijowskiego"

przyjmuje

p. Stanisław Kowalski.

Płoskirów

prenumeratę i ogłoszenia do

„Dziennika Kijowskiego"

przyjmuje 394

Księgarnia Polska.

„Tygodnik Podolski"

Organ polityczny, społeczny, literacki, poświęcony sprawom i informacyom kresowym.

Rozpoczyna druk listów z Czarnogóry i Albanii, specyalnego sprawozdawcy, o obecnem położeniu politycznem na półwyspie Bałkańskim.

Przedpłata do końca roku wynosi 3 rb.

Adres Redakcyi i Administracyi Płoskirów gub. podol., ul. Aptekarska 39.

Redaktor i Wydawca **Stefan Zembrzuski.**

Radomyśl

Prenumeratę na

„Dziennik Kijowski"

przyjmuje 717

p. Józef Podenowski.

KRZEMIENIEC

Prenumeratę 2394

„Dziennika Kijowsk."

przyjmuje

p. Mieczysław Święcki

Inżynier

Mieszkanie Aptekarza Bolesława Tkaczyńskiego.

Jampol-Podolski

Prenumeratę i ogłoszenia do

„Dzien. Kijowskiego"

przyjmuje 395

p. Włodzimierz Biesiekierski.

WILNO.

Prenumeratę i ogłoszenia do

„Dziennika Kijowskiego"

przyjmuje

księgar. J. Zawadzkiego

Redaktor odpowiedzialny: **Stanisław Zieliński.**

Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38.

Wydawcy: **Tomasz Michałowski. Antoni Czerwiński.**